

ជាតិទេរុណា

ជាតិទេរុណា ជាតិទេរុណា ជាតិទេរុណា ជាតិទេរុណា

นิราลเดือน

บทราตรีราคานิรุตต์มาชื่อ
ร้านหนังสือหน้าวัดเกาะเหราะนักหนา
ราชภรรเจริญโภรพิมพ์รัมมรรค
นิรุตต์ท่านมาชื่อตุคงรูด
ได้ลงพิมพ์คราวแรกແປลกງເຮືອງ
ອ່ານແລ້ວເປັນຄວາມທກຂີເປັນສຸຫົ
ທ່ານຊ້ອໄປອ່ານຝຶກໃຫມ່ມື
ເຈົ້າສະຕິສົມບົດພິພົມນໍເອຍ ॥

พິມພໍຈຳນັບທີ
ໂຮງພິມພໍราชภົບເຈົ້າ-ວັດເກາະ

~~~~~
ພນທຖ. ກ.ພ. ລາຍລະອຽດ ໜ້າວັດ ກາະ ສຳເພັງ ພຣະນະກົດ
ຕຸຄົກຕ່າງ ດັບທວ່ພຍ ຜູ້ພົມພ.ແຂວງ ໂພະນາ / ๖๕๐

ไอ้ฤทธิ์คือนหานาค มหันต์ พากนนษาย
 สุดสุขสนากวน ใต้ดกนพศ์คงเมอสังกรานต์
 ทรงผุดเขียนไว้ใส่อังคฤษ อภิวัทพทธรปในวิหาร
 ล้วนแต่งทวีทกนวนสังกรานต์ ดุสศราญ
 เพรศพรองทรงหนูงชัย ที่เมฆ่าแก่แม่ม่ายไม่ไคร
 เทยก สือดเปรยวกินหวานลูกห้านหถาย ที่
 กำัดดขดส์สวายดอยทรงกาย เทยกถวายนาหอม
 น้อมศรทมา บังกมทสาวหมาตรประสงค์ ต่าง
 จ้านนนก้าดดขดสิงช่า ได้แต่เพียงดกนจันราชา
 นานๆมากลับไปแล้วใจทรอม ล้วนแต่งทวีเทน
 งามทราบส่วน ไส้ส์ฉาดพงเพ่องทวยเครองหอม
 สังกรานต์ ทักรุษทไม้ม้มอม ประดับพร้อม

๒

นิรภัยเดือน

แห่งน้ำพื้นเมืองกذا มีท่าไร ใส่เท่านั้นฉันผู้
 หญิง ดีเพรศ์พรงเพราเอกเหมือนเมฆา ราม—
 สรย์เดินคนสันศ้าค่า เที่ยวได้กว้างทกมเชิง
 บ้างเดนเบยเสียถวานมงาม ไกรขอกดากากถัง
 วางกันเหลิง บ้างอุดมอยอพากานเปง ทรเชง
 ทำแปดเกาบนเจามอ เชาที่ไฟตายแพเหลลอดแท
 ผ้า สันบัญญาบันพลารงครางซ้อม นั่งเสียใจ
 เที่มหทองหนนมอ ไม่สติยซ้อมหาไฟตายเชาเอง
 ดีเชาเด่นฤทธิ์ไม่ร้าด นชันนาภพงกระเทาชน
 หมายหมาแหง บังกัดลงเดยเดนเบนนกแดง ฉันน
 เกรงกลัวนกไม่รักเลย ทงหนมสาวฉาวฉาน
 ทวายการเด่น บังซุ่มเบนฝาเมยกันเสียเฉย แท
 ทวายเราเปล่าไปมิได้เชย ไออักເອຍคิดไปแล้วใจ
 ตรง ให้เจ็บจากทกชาเท่าครศร ทวายไม่มีซังค์ซิດ
 สันทสันน ทุกวนน ไกรนซังค์ซัน สำราญรูมย

เริงจิตที่เป็นน้ำใจ

เมื่อไรเล่าเรานะมีบ้าง จะได้วางเง้นทุกชั่วโมง
 สักวันหนึ่งที่ไม่ได้เดิน รำคาบะนงถงนุชสด
 วิถี กังเตอนหักเข้าแล้วนาเจชาอยู่ เข้าแต่ง
 งานปลูกหอยขอ กันเชยฯ เวลาจะนัยอยู่กันไม่เป็น^{ชั่วโมง}
 การ เขาราบานแล้วมานักทุกชั่วโมง เอิกเกริก
 ใจนักหักสถาน ที่กำติดใจแรงกันแต่งงาน
 มงคลการตามเดิมประภานี ใจ อิ่มกอามนาน
 อาภพ หงไวยรพย์สารพตราชบุตร ดเพอน
 บ้านเขางหงหดายสบ้ายดิ เขาก็มลกเมยเสียหก
 คน สำราญรูมย์ชัมน้อง ในห้องหอ ผ้าคลายคลอ
 เจรจาจากศรี ที่ยังไม่ส่งทวนนักกัดทน ก็ทาง
 คนต่างนักคบะนงกรอง ใจอักเสบยังไม่เคยจะมี
 ผัว สงสាងทวังแทนมแทหมิ่ง มีได้แต่งเบง

ขั้นนคินสอนง จะมีทางแท้แล้วไม่คาดว่าเดย
 เสียดายแก้มผู้อ่อนจะท่องงาน จะชี้ดูบพกตรา
 นิจาราเยย เสียดายนนจะร่วบมเพราะมอเชย ยัง
 ไม่เคยนิคต่น่าอย ไหนจะบัดฟกหมอนนอนตัวย
 ผัว ไม่เห็นอนตัวเปล่าเปลือยเห็นอยใจหาย จะ
 ไม่มากไม่ได ไม่สบ้าย พวผู้ชายเจ้าชั้นมากด้แคلن
 จะ พดเกยภากลัดให้อดส ถ้ามคคุณกวเหنمอน
 หัวเหวน ท้องคนบันบាដานาแคน พอแม่แคน
 ขึ้นให ไม่ชอบใจ เท่งหอบดหนสถานแหงบ้าน
 ช่อง มีพวกร้องน้ำบ้าไปอาศัย บังชอบชาย
 รูปงามตามเข้าไป ไม่อัดยพ่อเม่ไปแท้ทัว ท
 โภนจากใต้บกรุงพงจะผล อตุนกันหาจะหาผัว
 ท้องคนกะหอยน้อยใจทัว ก่าวรปชั่วชายซึ่งไม่
 ห่วงเชย ทอกพั่นกต้มกล้วยที่ในอก ถึงม่น
 หมกอยู่ในใจ ให้เนย แสนสิงสารหญิงชายไม่

รายเดย ไออุกເອຍເຮັກເບີນເໜີມອນເຊັນກັນ ໄນ
ພັນທາງໝໍ້ວ່າງແຫ່ງເຫຼືອ ຕົກຂອງເຮັກເໜີມອນຍົກໝ
ນັກກະດັນ ເຫັນກະທາງເຂົ້າໄຟໃຫ້ ໄຈເປັນຄວນ
ຫວີອຈະກົດນີ້ໄຈໂຄທີ່ກວດການອອກຮາຍ ດຳມິງຈານໄຫມ່
ໄຫມະໄຫວະສົພ ຊັນກົບເຫັນນາດຫລາກຫລາຍ
ເຫັນນາຮັບປັງມາຕາມແບບທາຍ ເພຣະມານາມາຍເຮືອງ
ຮັກໜັກຈຽງ ມອເຫັນກາງານນັ້ນນັ້ນກ້າວນາ ທຳ
ທີ່ທ່າດຸກໃນນ້ຳໃຫມ່ ນອນຄະເນອເພື່ອຈົກທົກ
ປະກວງ ອັນຫາງຈົງພ່ອໜູນທອງປະກອນທີ່
ອັນຄວາມຮົກມັກຄະມອງຈານເພື່ອພາ ແໜີມອນກົບອາ
ເຮັມແລກນະແກວພ ໄທ້ ໄຫຍຫວດຄວງຫຼູຫາທຸກ
ຮາທີ່ ສັກກັບຈະໄດ້ນອັນປະກອນນອນ

ກະທົງຄົງເຕັນເຈົດໄນ້ເສົ່າງໂສກ ບັນເກີດໂຮກ
ແຮງນັກທຸກຢົກສມາ ສັດຖາກທຸກທັດແຮງແທ່ງຫາບ
ຄອນ ອີ່ຢ່າງແຕ່ກ່ອນຫາບກະທາຍມີລາຍຫອງ ໄສ່

คานรปนาความพยายามพกทร ครั้นเดินหนักด้วยเห็น
ผยอง สายหารกรอยหอยพวงมาลัยกรอง ได้
ช้าวของทางงานตามกันมา ทุกวันนี้มแท่จะทำ
แปลก ได้ให้แบบเดินตัวนมาถ้วนหน้า สาร
พันเอมโฉชไภษณา ตามศรีทราชส์ปั๊บราชนุช—
อนงค์ ทรงดูเช่นๆ ใจไปมาก จับสลากหนัง
สือขอพระสงฆ์ รู้จักนามตามพบประสพองค์
ท่างจันน้อมถวายรายกันไป พระสถานคงค
งงหากประหม่า ให้บะชาเสี่ยงสั่นอยู่หัวน้ำให้
สั๊บราชตราจนน้ำร้าวในใจ ทั้งให้บุ่มหายประ—
โยชน์ให้มีญาณ ทิหนุ่มๆ สาวๆ คราวกับฉัน
นึกจำพันใจทิอิษฐ์สีาน ให้มเมียรปางมาราณ
ศะคราญ ทิเรอันบานคงเชามงน องค์น้ำ
ประทานจะหาผ้า ไม่เด่นถ้าสบผืนกินอาหน
ให้รปางมาราณชุมอุดมทิ บางส่วนปาราทานหา

ขุนนาง มีเงินทองบ่าวไพร์เครื่องใช้สอย จะนั่ง
ดอยนกกดเป็นนายนุ่งลายอย่าง ชั้แทรเรอเกงพง
ลงนงกดำเน ไปตามทางແຄวชណมคนพาย ททก
พนกนอยกชรชน ไม่นกอันนกจะมแทหหมาย
ทมແດ วณาเอนอยเรอyleสบาย คอยเกนวาย ໄศก—
เกร้าເບາຫວ້າໄຈ กระทำมาหา กินกົມໄມູຍິ່ງ ນີ້
ດູກຫົ່ງລູກຂ້າຍໝາຍອາສີ່ນ ທີ່ໄມ້ມັງຝາໄຫ
ອາດີ່ນ ແມ່ນກັບໃຈຂອງນັ້ນທພຣຣະນາ ຄິດຄົງ
ນຊສຕຽກໃຫ້ນກອກ ນາທາກພ່ຽງພຣຍທ
ໝາຍຂວາ ສັກເມື່ອໄຈະໄດ້ແນບແອບອຸຮາ ດະຫຼຍ
ຫາໄศກສີ່ລົ່ມໍພັນພດາງ

ถິ່ງເທືອນແປດແທດອັບພະຍົບຝຶນ ດູດພວະ
ພຣະຊາເຂົ້າມາຂວາງ ຈານຈະບວຊີ່ນັ້ນພຣະສົດະ
ນາງ ອູ່ເຫັນທ່າງເຫັນກັນເນື້ອນບຸນ ປະຕົບ
ພຸ່ມບຸນຝາພຖານາກະດາງ ຮູບແທຫ້າງໄກກວາຍ

ขายกันวัน ที่กษาหน้าพรากหนั่งงามละมุน ตน
พากลับน้ำชาดกรง ตนไม่ห้องเสารองทรงส์ช่อง คุ
ถลงเข้าขายพากขายหลบ ฉันรบทยอกกินนราชะ^ก
อ่อนพรง มหาทกส์งช้อมาบช้าพระ ชนกูฐารกู

จากสันทิ ตักจิรพพดจาสาขะสະ พระหนั่มฯ กด้ม^ก
 ใจทำไม่คละ เสียงชาจะเจรจาพาสบาย ถ้าญาติ
 ไม่มจริงฯ แก้วนิ่งเฉย มิ ไคร่เงยดหน้าบัญญา
 หาย ไม่พอกมากพาดพิง ให้พร่องพระราย ดีเราะ
 รายเรยบราออยกาห์ช้อยชุด พระราชทานงส่องพระราช
 ไม่ผ้าสูช เช้าบ้านชลุกเลยถ้าสิกขับท เหมือน
 นาออยยอยถากจมกมด ไครจะอดได้เดาพาก
 ชากเรา นกคุนคงดงนางกกลางพระราช แทคขอ
 หาเช้าเย็นไม่เห็นเชา เทียพงเทศน์ มิ ให้ขาดด
 คาดเดา เห็นแท้เชาคนอนไม่ชินตา นังพบ
 เพยบเรยบรอญนอยไปหรือ ประณมน้อมพงษวรรณ
 เทศนา ทพงษรงนงทรงบานหลบตา บังกม
 หน้าพงไปมิ ให้เงย ทพงเดินเห็นกันเป็นชวัญ
 เนตร ไม่พงเทศน์อาบญแม่คุณเอย มานังเด่น
 ทางนันน์ไม่เคย ไม่สันเดยเหล่าทะกرامกาม

คุณ ท่านแก่ๆ ท่านยังชีวิตอยู่ หมายจะออก
 หางเหาภเมณ ท่านอยากบัวส์ความนต ขัน
 เอาบุญ ที่แรกร้นนี้แล้วรำคาญใจ ทับ
 ความรักหนักเหลือเหมือนเรอเพยบ จนนาเดยบ
 แคมแล้วเจ้าไม่ให้ ถ้าผ่อนชองชนเสียบังยัง
 ช้าใจ แจวไปป่าให้ไม่หนักแรง ไอ้ไอ้อก
 ช่าวเราเหล่าเจ้าหนั่ม อายากไคร่สั่มปลาหน่อง
 ต่องแสง ทวนนเดาเผาคงคงทวยยงแคลง
 จะพลิก แพลงไปอย่างไรก็ไม่รู้ ไอ้ใจนจะได้สน
 อารมณ์รัก ใจช่วยชักดันจะให้ ให้หวหม ยิ่ง
 ร้อนใจในคอ ให้มด ว่าชักคนก้านยังอาทรา
 ถงทองเก้าศรีสิร้อยละหอยหา พวงจัน
 หวานดีบกยบศนย แต่ไศกศรีเราเดริมชน
 เพิ่มพน ไม่ดับศนย ไปบังเหมือนอย่างเดือน
 ไม่ได้ชั่มใจมรรคไม่มีสุข จะเปรี้ยบทุกชักบ่อจะ

๑๒

นิราสเดือน

กไม่เหมือน ถึงจะมีความของสักห้องเรือน กไม่
ชั้นเหมือนคนนราส์การทั่ว ตามคติสมภรรย์รุน
ทุกคนโปรดเปริ่มເກษມศรี ถ้าไม่ได้เหมือน
หมายหายเสียดี ไปเกิดมีชาติหน้าก่อเท่านั้ง
โดยวิการรวมจำเพาะพระเคราะห์หฤทธิ์ ไม่ได้นั้น
เดือนเก้ายังคงเรามูน เห็นเมฆมุตดาวหาคันธง
พระบพองฟันสาดอยู่ปราตประย พายโดยกเยือก
มาพากແດນ ดวงแวงແງວນແລວດบ้าย เหมือน
เห็นชาวญี่เนตรช่วบແດວດบกตาย รากับสาย
พ้าແດນແປດບພะໄຍມ พิรุณໄอยໄປรยามาเวดา
ตก คงนั่งนกถงนางสำอางโน้ม ถ้าหากได้
ไปพาเขามาโน้ม ประคองโน้มชุมเด่นไม่เงินวางแผน
น้านจิกที่หัวไม่ ยิ่งคิดไปสารพัทจะซัด
ชวาง ระหว่างทอทดสอบหมอนลงนอนคราง กลัว
จะค้างมังสุมกคุ้มหัวใจ ยิ่งคิดๆ ใจทดลอง

หอยหา ชุดนาเอบอาบพิถีป้าให้ กดางคืนหนา
 เช้ารอนอ่อนฤทธิ์ เมื่อครั้งไวจ์พันทรมาน
 ถึงเดือนสิงห์เห็นกันเมื่อวันสารท ได่องคาก
 ไภษณากระยาหาร กระยาสาทกัดวยไข่ไส่ตีกา
 พาน พากชากวนบ้านถวนหนาสาธารณะ เจ้างาม
 สมห่มสีชูลินบ แลวบขบพพนอมศรีษะ หยิบ
 ช้าวของกระยาสารท ได่บำบัดพระ ยาระณะเสรีฯ
 ถัวพกถืบมาเรือน พอดับเบนตรเซซูอวาร้อน
 แสนอาการนี้ใหญ่ให้ไวรจะเหมือน ไม่ทราบ
 ไครให้ไปเตือน เชิญมาเยือนเชยมพ ถังทอนอน
 ถ้าเข้าชักกือด้อมดะกอยกรุท สอดส้มผัดสีเคล็น
 หวานดวงสมร แม่นขวนหยิกพลิกหนี้กันกร
 ทำแม่งอนพี่จะง้อให้ท้อใจ จะบ้าอกบกามหา
 เสน่ห์ อิดมิเจทำผงให้หลงให้ ไอ้ยามน
 โน้มตรุกอยู่ไกด ทำไนนจะได้มิตรมาซีกเชย

ขอเชิญเทพย์ทกสถานพิมานสถิต ช่วยเดือน
 มิตรให้มาเยือนอย่าเขื่อนเคย อย่าให้เรียนร่า
 รักอยู่นักเดย ไม่ได้เชยนุชอนคงคิดนคงหาย
 อันหลงอันดันไปในไทรจักร ไม่นึกเหมือน
 น้ำทศกหมาย ขอให้ได้แนบองประคองกาย
 อย่าคาดคล้ายทราบเท่าเข้านพาน ยังรำพัน
 หวานไหว้ส่อน ถ้างานซื้นเห็นคงจะลงสาร
 แม้แต่เปลี่ยนนาใจด้วยตาญ คงสำราญ
 เมหอนเรย์มทเตรย์มกรอม ถ้ายอครัวกรรบ
 ประจำบจิท คงได้ชัดเชยแนบแอบคนออม
 จะประจำโนมโนมเนดิมเป็นเจ้มๆ ให้เพรศ
 พร้อมพร่องพระยาเสบายนบาน จะทรงทกบกແຜ่นให้
 แน่นหนา มีเงินตรา กินกด้มเป็นภูมิส្សาน ช่วย
 ชากันบ่าวไฟไว้ใช้การ ให้ยกมาดยชันชุม
 กรรมย ใจ พนอนตรา กินกด้มเป็นสมบตบ้า กเพรษ

ว่าความรักมักหลงให้ดี สนเดือนสินบลับบันบ
แท้ไกด์ ยังไม่ได้ กดยานนาทาริน ฯ

เดือนสินสิบเอ็ด เศรษฐราชพระพราหมา ช้างพรา
เชิงแข็งแห่งสุน ลงเรือเพยบพายยกเหมือนนก
บิน กระแสสินธุ์สาหปราวกราจายฟอง สนก
ส้านชานยาวนากสันน บังแข่งกันท่อสูบเนค
สอง แพชันะปะตาพดชาลดอง ตามทำนองเด่น
กสุนสินทกบี ไปช่วยเหลือแก้นักสันสวาท
นุชนากพายเรือไส่เสอส จนเบี้ยกซั่มตุ่มคงอถง
ตี เด็นเกศ์ไศกสร์อยก์พดอยบี เหมือนตกแสง
แหวกไศกไว้ สักพ้อม ตามวัฒนธรรมตามอีชา
กลับ ถึงบ้านบขบหอบอ่อนลงนอนพับ ทานน
หลบใจรักนกถงพาย บังพดกนวนพคนนน
ช่างดูนนักะ ไรนิกใจหาย บังแกล้งพดคงฯ

ว่าชังชาย เบอจะตายไปก็สูนเขานินทา ได้ยิน
 พดเข่นนกมมาก พดแท่ปากใจนเทยกันหา
 การไดกย์มทวงไดก้า ใจรบบ่มบ้าวabeอไมเชื่อ^๔
 เดย ถึงทัวเรานเลากเรوارอน แสนยาภรณ
 วิญญาณใจเอย ไมวabenบ้าหลงยงหงเชย
 ยงเคยๆ แลวยงคดเบ็นนิการ ทอกำรุ่งมุ่งมาท
 ประราณา จะพรรนนาสตคิดให้ วิทการ ใน
 เลี้หกด ไดก้าห้าประการ นนราคามูสตุทจะช้าง
 เดือนสีบส่องด่องดอยะหงหลวง ชันหง
 ป่วงดอยตามอร่ำแมง ดอกไม้ไฟใชคิช่วงเป็น
 คงแตง หงพดแรงคงหงคงสະหาน เสี่ยงนา
 บินพรัดพรัวหกกราดอยาหยกอ เสี่ยงหกอหกอเชย่า
 ออยหน้านาน ดวนผ้อนลั่นหกตามหกตามสະพาน
 อดหม่านนาวainสาคร บังก์แหบ้าพฤกษา
 บก มเรอซักเซงแซ่แลสตอน จันประโภมดันตรัม

ลคร อยชรัวร่าอ้อมหนาเรอ บังกรองสักกระ
ว่าใส่หน้าทับ ตกครับพร้อมพราะเสนาะเหลือ
พงสำเนยงเดียงสตร ไม่มีเครือ เป็นไยเยอจันใน
น้ำใจชาบ พงสำเนยงเดียงนางทกstanden
แลวหดลำกถุงนุชทสุดหมาย กลับมานอน

อ่อนห้อระหว่างกาย เฟ้ฟายชุดนาทการาร
 นอนไม่หลับลูกเบ็ดหน้าทาง จนทรักราจា
 แจ่มพานิราก เห็นดวงเดือนเหมือนพากตรากคัน
 ยุพินพอยไก่นบนา พุงคอญอนคอยะห์
 หวาน แสงรัญจวนมีดี สนถวลดหา เห็นราหู
 จบพระจันทร์ ชากพาราอ้อมคงคงตั้ง พอก
 ถนนครุณเสียงบันก้อง ระฆังซ้องกลองแข็ง
 แหงแตรดังช์ ประดังเสียงเพียงพนพิกพัง มี
 ทกครองตั้งทกคราวนาวทกที่ ใจว่าดวงจันทร์เจา
 ดีศร้าหม่อง ไม่ผิดผ่องເຜົອຄອບພະຍາຕີ อยู่
 ในป่าราหอสรี มนาทีปลดอยปະສະກັນ ແຕ
 ຖາພນໄທ มนาทชິນ ทกวันคนເຜົາໄປຄວຍ
 ໄສກສະດຍ ครัวญะນິงຄົນມີຫຼັກພັນຍື พົງນ
 ຈັນทรักราจเจาเยາวนາດຍ เมອນມ.ທສະນາມຫາ
 ชาติ ໃຫ້เห็นนาມູນຂອນຄະໂອດສົງສາງ สັບປຸງ

คบคังพงกมาร ชื้นวاذดยเจ้มแจ้งดาวแสงเทียน
 พ彷ธรร์มเทศน์จนไม่พบน้อง เที่ยวนเมืองมอง
 เดียกดทิฉัตเดียวิน ไม่พบพักทรรเยาความด้วย
 ในการเปรียญ ก้วนเรียนมาบ้านรำคำญี่ใจ
 ถึงฤทธิเดือนอ้ายไม่ได้สมร ยังหนานอนน
 หอดหบไม่หลับให้ลด ถึงกอยดหมอนอนนั่งแล้ว
 ผิงไฟ ไม่คุ่นใจเหมือนกอดแม่ยอดรัก พับน
 ทากชักกเทือนเหมือนจะมั้ย ไครจะช่วยทากฯ ให้
 ไม่ประจักษ์ ให้สักแคนควัญญาณก้านนั่ง จน
 สกปรกศศุทธิจะคิดการ ให้สักแคนแสนวิกกิน
 ยกพ เหมือนพระสีเดาวาช琉璃ผลิตสถาน พระ
 เสาร์ทบชั้นยา อยู่ข้างาน พระภูบัดเบ็นบ้าเช้า
 บ้าไป ถึงกະนนพระองค์กคงหาย กลับสบายน
 คนมาพาราฯ แท้ทักษพนยงกว่านี้ไป ทำ
 กะไว้จะๆ ชั้นทุกคันกวน เป็นเคราะห์กรรมช้า

แขกเข้าแกร่ง นามกม่นด้วยผู้หญิงงามๆ
 ฉัน แม่ไกยเจ้ากรรมแทครุณ ใจบากบัน
 ก์ไม่ขาดปลาย ยิ่งเห็นหนามงมตร ให้คตรก
 อกจะหักเสียแล้วกรรมทำไนน ชารอยเป็นคัสร้าง
 หรืออย่างไร จึงอดยถงนางงามสามฤทธิ ยก
 เอาเรื่องในใจใส่สมุด อนงค์ซทรานเร่องคง
 เก่องห อันความรกรມกคงคงทงกะท มีทกผู้ทก
 คนไม่พนเดย ๆ

กรนถ่วงเข้าเดือนยิ่วหนา นางสาวๆ
 อาบน้ำท่าหนาฉะย อุทส่าหบารงกายให้ช้ายเชย
 ไม่ขาดเดยแบงชนิดนสอนง ไม่มผงอคคิดว
 ต์เสีย อะลุนอะเหลยเหลอต ไม่มหมอม ตดบกเบต
 เลิศลวนนกดตะขอ อนงค์ยงนารกฉกษณา
 บังกการคันน่องส่องกระจาก เห็นผมดกคากาช
 นกหนา อุทส่าห์ถอนอุส่าห์หัดหดเดนตา เป็น

นิราส์ตื่น ๒๑

กิจชาชวนชาย ให้ท้ายใจ บังหดยมพรอมพราย
ช้ายแแก้ม เอกามกแท้ม ให้ดำเนินไว ล้วน
แต่งทวทั่ว กันทกวันไป นี่หรือ ใจจะไม่รักภัก
คน ทงชากาชาดาอย่างเม้มอนอย่างบัน ย้อมหวาน
มน เม้มอนกัน หมดูสอที่ ผกาสายสร้อยข้อมือ^๔
ถือว่าม ทกวันนนบถือข้อมือทอง บังกไปด
วาหาหลงพ ชนกภูน อ้มกายถวายช่อง ใจ
ไม่รักท เม้มอนพนอง เช้าเอนบองดอบตรอบบาย^๕
ธรรมดาวรักเขามกร เพาะทางบอกเหตุลงเกท
ง่าย เจรจาพาทมแยกคาย ใจร้อย่าหมายว่าจะ
บีดไม่มิตเลย เช่น ทำนองของฉันทกวันเล่า
เข้ารเทาหงันนนนก เนย โวโว อือ กือ กือ กือ กือ กือ^๖
หมายเชย ยังไม่เคยแลวยังคิดจบทะบม สิบ
เตือนถวันครวญหารมาารศร นี้ได มความสบายน
เท่าปลายฟม เป้าคิดถึงสาลิกาบ้าชะอน นาค้าง

พรอมพรังพราวหนาหัวหัวใจ ไม่เห็นมาเยยมเยือน
 จนเดือนยี่ เจ้าบ้าย ใบกันนิใบกินให้ สรุยา
 อัสดงลงไวๆ ให้อาดัลย์สาลิกาน้ำท่านคง โน้ม
 บุพนกันนรีเจ้าพเยย เมื่อไรเดียวได้ชัมประสม
 สอง ตผูกเหลืองเรืองทองส่องส่อง ได้ประคอง
 เลกว่าชันทุกคันวัน ตอกไก่มอบษบามณฑา
 ทิพย์ ว่าได้ดับดอยด่องของสวรรค์ ถ้าหลุดลง
 ทรงพระที่ครุณ คงดอยดันได้กาสธาระเทอน แม่
 ทรงแก้วนพเก้าเสาวภาค พึงฝ่ากรากไคร่ไคร
 จะเหมือน ให้หมกมุ่นวุ่นวายมาหลายเดือน
 สทเพอนคลังโคลด์ในใจตรน ฯ

ถึงเดือนสามความโศกไม่เสื่อมศุนย์ จนทั่ว
 จำรูญแสงงามปัจฉุน ตารางรายพราۓพร่าง
 นาคางพรน พนงชัมชนทรเพงปล่งพะโนม ดู
 แวงวาวเวหาด่วนดาวเคราะห์ เหมือนดวงเนตรนุช

นิราสเทือน

๒๖๓

นางสำอางโภน ตุกะพริบรับแตงตั้งแสงโภน
ถอยพะ โภนล้อมจันทร์พรรณราย พิงชัมธรรม
ตรากดักสังต์ นาคังหยาเยือกเย็นกงเช็นสาย
บบผาແພຍກລົບການບານກະຈາຍ ڭອງພຣະພາຍ
หອມກະຄົນທັງກົດນ້າງ ພເກດນົມຄດັນນັງອູ່ຄະດີ

ตีมสักหดงพลอยอกอกกาก้าง พึงเป็นเสียงสาย
 สมร้อนให้ร้าง จึงปลดบันทางกว่าอย่าลั้ย
 พนังคอกยนนอนคอกยนออยไปหรือ ขอถูกมือยกตราก
 อย่างลักษ์ พอยร ถกนากเขินเดินออกไป ถ้า
 แม้นไครเห็นฉันแล้วขันใจ ราวกับถูกยาไฟ
 สาขแปดโภ จนชูไข่เสียศรีษะผดสัง พระอยักษ์
 หลงรปวารหหาดปะวง เรากลับยังกว่าพระอยักษ์
 ไป ถ้ามีได้นวาระหงษ์ฉันคงมัว ไครจะช่วย
 ทบเชญเห็นไม่ไหว หรือจะเหมือนมดแตงน้ำ
 แคลงใจ ให้ลงสักวบถูบเป็นอาจิณ ฤทธิ์ร้าวว่า
 พฤหัสบดีเป็นบทหนึ่น ตามด้วยว่าคือยกหกชั้น
 ชั่งพญาหาดทั่งนานด กลัมดันเหมือนการา
 สารพัน เออกขดด้ายอะไรในหนอง แทรรรร
 รักนรุสักกากสัน เห็นท่อนคนดายไม่ขาดวัน
 จะรากนกประเตี่ยวนเมืองเกยวกพาด เหมือนแสงบ

ท่องทองชนกวนช้าวาก ระคายปากไม่ถะมน
เหมือนวุ่นหวาน เหมือนอหัวกินมันยำ
กันดาว กว่าจะพานพบของท้องใจ กระแส
ฉันท์คนร้ายบพาสต ไม่หนีนารถมิตรพิสมัย
ประเณนมาบกพ ไม่ร่า ไครทุกท้วงได้
ถึงเดือนสบสดจะตรษ ใหม่ ยังไม่ได้นซ
นารถที่ประวัตนา พงเสียงบันยันยดอตตะนา
รวมมหานค์เรศนิเวศน์วัง ถ้าความทักษิรดัง
เหมือนอย่างบืน พกพพนกจะไห้เหมือนใจห่วง
น้ำกระหงส์คงจะร เหมือนหดง จะอนพงทกช
พไม่มเงน ทกวณคนเดือนบไม่มหยด พเสน
สตทกช ใจไครจะเห็น ในทรงช้าเหมือนเชา
เชือดเดือดกากเด็น ไครจะเป็นเข่นช้างชาน
ความรักนชสตหลงจะงจิต จนดมคิดญาทิกา
นำบทส ล้มบตรนาราหงทบ เส้นอนไม่ม

กทัญญู ตกิจเรา พ่อใจรักแม่เดียงว่าเสี่ยง
 เพราะ ผ่านมาเด็กไม่ได้อีกเรื่า รักคนอนลม
 ทั้วนมว่ามา อทส่าห์เผาอยู่ไม่ไปช้างใหญ่เลย
 จะให้หรือไม่ให้ให้ร่าน เห็นจะแก่เดียบล่า
 แล้วเราเขย สงสารใจอาคิจจะชิดเชย สงสาร
 ทว่าเขยจะเออก้า สงสารมืออาหมายจะก่ายกอต
 สงสารปากอาพลอยให้นกหนา สงสารอกอา
 ไอ้อนนิชา ไครจะมาแบบอกให้อุ่นใจ สงสาร
 หลังอาหมายจะให้จด สงสารสักเกหาน้ำตาไหล
 สงสารตาอาพเห็นไป จะดูกิรต่างเจ้าจะเปล่าตา
 ไอ้อกเรามีกรรมทำไนน จึงจะให้แนบชิดกันมีสุข
 ให้แต่ชื่อไว้ชุมความอรา ถึงได้ผ้าไว้มหกธรรมใจ
 ถึงได้หวานไว้ชุมก้ากรรมจิตต์ ไม่เหมือนไก่ มิ้ง
 มิตรพิสมัย ให้ของอนหมนแสนในแทนไกร
 ไม่เหมือนไก่ น้มนองประคงนอน จะกว่าไศกอา

อะไรที่ในโลก ไม่เท่าโศกใจหนักเหมือนราก
 สมร 乍ว่าหนักๆอะไรในดินดอน ถึงสิงห์ราก
 ไม่หนักเหมือนรากกัน 乍ว่าเข็บๆแผลพอแก้
 หาย ถ้าเจ็บกายแผลช้ำແບอบาสญญ แท้เจ็บ
 แคนนແಡແສນจะเจ็บครั้น สุดจะกดนสุดจะกดน
 ขันอารมณ์ 乍ว่าชุมๆอะไรในพิภพ ไม่อ้า
 ตอบรับเพดพเข็ขม ถึงดาวคมก ไม่สู้ความคม
 乍ว่าลมๆปากนมากแรง 乍ว่าเมาระไรก็ไม่
 หนัก อันเมารากเข็นนมทกแห่ง เกิดยุ่งยิ่ง
 กันถึงพนแหง ไกรพลดแพลงลงมายาวยชัว
 บังซอกก่อยกันบอบดอนทห้า เช้าบัดฟ้าใส่คอก
 ทกขันกหนา อันโกรธชิงหงส์กันหกวนมา
 เพราจะกันหาทวะดีกวนเรยกแรง งานพระเนว
 เกรท์อยู่ไม่ได้ ถืออโถกไปปูดพระเที่ยวเดาะ
 แสง บังร้อนทวากลวะอุตเหมือนมดแดง

น่อนทะแคงค่าว่างย่นวายใจ บังก์แต่ง
 เพลงยาไปน้ำโน้ม ว่ารักโนัมมิงมิตรพิสมัย
 พอดงเขยให้แม่สือถือเขาไป แต่ละใบราค้าง
 ทำดึงทอง บังถอกแม่สือหลอกปอกเอาหนด
 เจ็บอกอหอบอยเสียหายของ ถ้าแม่สือขอทรง
 คนไก่ครอง เป็นหอหองเรือนเรียทามเชื่องศ์
 บังรากเข้าห้องเดียวลงเชี่ยวเชญ บังก์เป็น
 สองชะรลักษ์สองชี วิสัยพระทุกวัชทหกองค'
 ถ้าลาการูมมาดาเปล่องผ้าไทร บังก์ถูกตาม
 หลอกอหอกมาเก้อ ชักสะพานแหงนเดือนนำตาใหลด
 ไม่ได้เดียของเขาร้องເยาໄคร กลับบัวใหม่สวด
 มนต์ไปนานหาย เข้าว่าพระคราวนนกชนอยู่
 บวชเณรร ไว้เป็นศิษย์ตั้งจกทหมาด ท่านเจบสก
 สักหน้าพากน้อย พากหนิงช้ายลือดงหงพกพ
 เพราะได้กัยพนเผลอเหลือตน แต่เป็นพระแล้ว

ยังคงผิดชนบ นคุหสกจไม่ได้ภะไมบบบ
 ให้ปารภาระองผู้หญิงประวิถว จะพรอนนาว่า
 ไปไหนจะหมก เหลือภานคนบไม่เสรีฯ เมื่อัน
 เม็ตฟัน มิใช่นั้นหยาบช้าแกลงวากน อายร้อน
 วนรัววนรำความเก่อง ฉันคเนชัวท้าให้กเบน
 ไว้ครัก อ กจะหกเสียดวยทรยมงานผอมเหลือง
 สวายหวงทรงๆ กเบนนพยเนอง จึงเทงเรอง
 รักไว้ให้คุนพง ไว้อานเด่นเบนทประกันทกช
 ให้ผ้าสูทตามประสาทบานหลัง ท่านทงหดายชัย
 หลบยงอย่าซิงชัง ฉันท่อทงแท่งความทามทำนอง
 อนเรองราบทันหานสาหส ถ้าไครทตเสียไดฉัน
 ให้ถอง อุทส่าห์หดวช้าหาเงินทอง กเพรา
 ของสังเติยมนเกยกกวน ถงยกงานชนหาประสา
 ขาก ทมมากทงกมองครองส่งน บ้างกซอน
 ชากวงรังกระบวน เนอกนกดเสียงกหوانชาน

กเพราะ ที่เห็นอีกกลั่นนักดันไม่หยุด กรบรุต
เร็วๆไปวัดเกาะ เป็นเงินแตงແยงยกน้ำเข้า
เพลาก เถียงทะเลกว่าวยไม้อายกัน เพราะ
โลกยังเจ้ากรรณแทห้ามชั่ญ พระอิฐเป็นท่าโลก
ให้ศักดิ์ ถึงเหพบทรภชงค์พงศ์สบราณ
กเมื่อนกับเราท่าศร้าไว ถ้ารากน้ำดันประปรุง
คงเสียงพ้ำ หจะช้าเสียด้วยคงพังไม่ไหว แท่
เงยบมาตรฐานคงคงไป รากกับไฟใหมฟ้างสว่าง
ไฟลง ถ้าคนอนกรกรองกทองท แท่เรานวุ่น
วายแทนทายไหง ก้มให้สายสมรนอนคลุมไป
ยังคงได้คงผลอยเช้าน่าศร้าไว แท่นกรกอน
กรกอกถังนอง แม้นจะรองชลนาถ้าหาก ถ้า
ไครแยงแกล้งพาขวัญหาไป คงจะไส้เสียให้ขับ
ไม่นบชน จะถากเชือตเดือตเนอเยาเกต่อปะ
สบศรีจะเสียให้สัมารมณ์ถวิต หงให้ทานกา

แล้วมันเยิ่งกัน จึงจะสันความแคนแน่นอรา
 เอ็งอะไร ใจที่คิดฉะนั้น ไม่ควรที่ไว้รอชั่งด้วย
 หึ้งสา จะเป็นเกรเปล่าๆ ไม่เข้ายา ใจที่นั่นอย่า
 คำมั่หิทให้ ผิดคน เมื่อว่าเขารักก้อยูนั้นๆ
 ถึงไครซิงนางงามตามมาศด ถ้าคุณเหตุแล้วจะไป
 ทางไหนพ้น อย่าร้อนรนไปนักจงหักใจ ครั้น
 คิดให้หายหึ้งส์ ไม่ชิงไว้รอ ค่อยปราโมทย์ยน
 ย่องสนองไว้ ที่จริงใจที่ฉันไม่คิดจะช้ำไคร
 หังหม้อใหญ่ไว้ภรนนั่นคณเอง แท่ความรักๆ
 จริงไม่หงรัก ยังไม่หักใจก่อนลงนอนเชลง
 น่าหัวรือหนอเรา ไม่เข้าเพลง พดເօາເօນເօອ
 ເօນອອກງ່ານວຍ ด้วยความรักหนักแน่นเสนจะ

๓๒

นิราสเดือน

คง เหลือการลงทัจหกให้รากหาย ถ้าสมรภ
นันแลนน์พลน์สบาย ไม่เห็นอนหมายแลวาก
เห็นไม่เป็นคน ทำกะไรโนเมดาจะเข้าไกด
ฉันจะให้ฝ่ากรากเสียสักหน ขอเป็นข้านางงามไป
ตามงาน จะสักหนบทดองให้นองไว้ ยังรำพันบัน
บ้านรบูจานจูก ถ้าแม่ผูกนแต่วาทให้
เห็นอนหมายไม้ถางบ้านลาดย สักวะสัยทัจมั่ง
ผะคงปุรง จะเอาจิริงอย่างไรไม่ได้แน่ ให้ม
แท่สรรพน์กไม่ทริกดอง ถ้านิกไดเห็นอนนิกไม่
ทริกดอง จะนอนร้องละครเด่นให้เย็นใจ พ
นกๆ แลวอกเปล่าเรายิ่งกวุ่น เจ้าปะรุณนาตาพา
กันให้ลด ท่านเจ้าขอหมื่นอมฤตที่ยังคิดไป แสน
ชาดยเพียงกายจะกายชั่วนี้ เท่มากเดือกเตือก

กะเด่าวอย่แล้วหนอ จะส์ขอสารพัทธกษัตสน
 จะกะ ใจ โภมเอาเรารีน ครันจะหนอย่เด่าเรา
 ก็ทุกช ไม่ได้ห้ามความรักโดยสักท่า ทุกทิว
 ราตร ไม่มีสุข เผ่าวบราเว้าๆนนดุ ใจแม่
 ทึกทางไม่ปราณี จำจะแต่งเพลงยากไปน้ำก
 โน้ม ว่ารักในมนพคนจารูญศร งามคล
 ม้อมพร้อมสันหงอนทรย คงเทพไหหนไม่เง้น
 คงนง จึงสอนดส่งศกรธรรมมาบทน ว่าสุท
 เจรจาไม่ถึง แสนอววนร้อนใจที่ดังกรซึ่ง
 ประคจนนงชัวนจะบวลดย ไม่มีสุทกษเทาครศร
 เพราะไม่มีฝังฟ้าท้อศรัย ใหเปลี่ยงเปล่าเช้าเย็น
 ไม่เห็นไคร ที่จะได้ชุมชนทกคนน เห็นแท่
 นองทองใจพหมายพง อาย่าศรนยูงไม่กรซอง

ที่นั้น อันทวเรยมเห็นองค์ทวยที่หมายจันทร์
 ถึงกังนัสนสต์แท้ประณี เอ็นดักบช่ำบับ
 รังบหกช ให้เป็นสูปร์ดเปรเมกเษมศร อยู่
 ความรักหันกแน่นแสนหก ไม่รู้ที่เปรี้ยบปาน
 สถานใต ทรงประโภมโภมงามอย่าขามจิต
 ใจร่วมคิดร่วมรักอย่างลักษ์ ถึงสตันดินพ้า
 อย่าศุนย์ใจ อย่าท้อไม่ตรีเรยม ให้เตรียมตรอน
 ถ้าให้ชัมนั่นองประคองขวัญ เหมือนไห้นาง
 ในสวรรค์แม่แนบถนอม มิให้รุนเดือดไว้มา
 ให้ท่อน พจะกล่อมให้นอนกับหมอนอิง ทอก
 วนคุณทันหลบจะรับขวัญ ไม่ฝ่ายผนห้างห้อง
 แม่นองหนูง จะมายทวยເບາຍອดไม่ทอดพัง
 เป็นความจริงแก้วหาอย่าท้อตน ขอให้พ่ำ

สมอารมณ์รัก พิศพกทร ภูมิปัญญาโนสาร ๑
 เด่นเห็นพยาทอกรรณ ออย่าควรขออนุคิดเห็นง
 แคลงอารมณ์ เป็นบุญนำจ้าเพาะเส้ามาพบ
 กิจควรคบเคียงชีวิตนิทสันน ออย่าเบื่อนบิดคิด
 หนให พตรน แม่ทราบชุมจังมาเมตทาเอย ครัน
 แท่งสารเสริจส่งถึงลงลักษณ์ แม่ยอมกราระเจง
 ออย่าแกลงเฉย ยิงเกร้าสร้อยน้อยใจกะไรเลย
 ไม่ไดเชยนองแก้วแล้วกะมัง ยิงคิดไปใจหาย
 ไม่ถ่ายรัก รำพันนักกว่าเป็นบ้าหลัง ท่า�
 ขอบนาใจยกไครรัฟัง ท่า�ันซังท่านจะต่ำกว่า
 บ้ากาม ไครอย่าด้วยช้ำหนาพอยแม่ ล้ำกาก
 แท ยิงกว่าหลงเข้าหงหนาม ถ้าไครรักปะโภນ
 ดบแต่รูปงาม บังเกิดความทุขน้านรำคำญี่

ถ้ารักษาฯซึ่งไม่ห่วงรัก ก็หากขี้เห็นกทกขี้เห็น
 เลือดทาให้ลด ถ้าถ้อยทอดถอยรากชุมกไก คงจะได้
 เชยชีกสนิกหกัน งามมิงามฉันไม่ว่าถ้าครัวคู่ อุท—
 ส์แหส์ ใจบอ้มตนอมชัวญู เข้มรตามช้าพม่าแล
 รามณู ถ้ารักฉันฯรักไม่พก่อน ทีบางแห่ง^๔
 ท่านกถอยทำหอยหา ท่างภาษาแಡ้วไม่ขอส์ไม่สร
 บังเดอกไปเลือกมาปะເຄາມณู ท้องอ้งอนอิง
 ແບບເຫຼາແບບທາຍ ทีไม่เดอกไก ตกมณມ ภิรเมย
 ชมนุชนาฎไม่ขาดสาย ไม่ขัดสนพนทະพิประย
 ท่านหงหlays พงร้อยแก่ใจ ว่าด้วยเรองทันหา
 แಡ้วน่าเกลิดมด ฉนเชกเยจอมบายน้ำลายไหล
 สำหรับໂສກສ້ຕົຍທົກວນໄປ กว่าจะได้พะ
 นິພພານສໍາຮາມູຽວນັ້ນ ສັກກດໄຈຈະສັນທິ ໂສກ

นิราสเดือน

๓๗

ศัลย์ กิตต์เด่นมาเมืองเข้าพวพน รักภารสันฝง
สกอญ่ร่อง ทำกะไว้จะไตรอยดตลอด ให้
พ้นห่วงทันหาราคาจัง ฉันกันกเห็นอยหน่าย
หายคนึง ให้คิดถึงชีวอกอนจัง เรื่องกๆ
ครบเดือนสิ้น อป่าทันนินทาวัดบัดง
เอาเรื่องรากเหตุเท่านี่ให้ฟัง กะเข็งห่มคุมเท่า
นัย

๑

จบนิราสเดือน

โรงพิมพ์ราชภัฏเชียงใหม่

๔๗๙ ถนนวนิช ๑ วัดเกะ ลำเพียง พระนคร

จำหน่ายหนังสืออ่านเล่นประโลมโลก (คำกลอน) จักรี วงศ์ นราศ สุภायิต แหล่งเทคโนโลยี ธรรมะ ชาญก ตำราต่างๆ กลอนคำภาครื่น Stan Somya ก เงิน เช่นา เช่าที่ สัญญา มัดจำ เช่าสัตว์

จำหน่ายแหล่งต่างๆ เช่น แหล่งประพาส-สหรัฐ ประพาสເກາະຍາວຍ ประพาสຍໂຮປ່ງ ແລ້ວເສດຖືນິວີຕິພຣະນຄຣ ແລ້ວທົກລົມທີ່ສິ່ງມະໂຫາ ແລ້ວຮ່ວງ ແລ້ວພຣະຍາກາໄໝ໌ ແລ້ວນຳປັບໃນບຸນຍູ ແລ້ວເມາ ແລ້ວດາວລັກໄກ໌ ແລ້ວປ່າທອງ ຊລ່າ

๕๐๖ หนองสู่ หนองสู่สุวคມນທີ່ເຈັດຕຳນານ
ສົບສອງຕຳນານ ກລອນລົກເກົ່າເຮັງຕ່າງໆ ກລອນຫຼຸງ
ชาຍເກີຍກັນ ລຳຕັດສາກົດ ເລື

จำหน่ายปຶກແລະສິ່ງຮາຄາເບົາ
ຕ້ອງການຮັບໄປຈຳນໍາຍເຊີ້ນຕິດຫວຼຸມ ຂອຮະເບີນການຝຣີ

ស្រីតិ រំរាយវា
ស្មក និងតិដិជិន

ស្រីតិ ទានិវ័យ កែន
ជិត្យការណ៍សម្បុរាយ ពេនតែនិវ័យ

